

KIVONAT

2009. évi LXXIV. törvény

az ágazati párbeszéd bizottságokról és a középszintű szociális párbeszéd egyes kérdéseiről¹

Általános rendelkezések

2. § (1)² A munkaügyi kapcsolatokat és a munkaviszonyt érintő kérdésekben a szociális partnerek, a nemzetgazdasági ág, ágazat, alágazat, szakágazat (a továbbiakban: ágazat) szintjén, illetve a munkavállalók meghatározott csoportjait érintően párbeszédet folytathatnak, e célból kétoldalú szociális párbeszéd bizottságot hozhatnak létre.

(2) Az ágazati párbeszéd bizottság (a továbbiakban: ÁPB) a munkaügyi kapcsolatokat és a munkaviszonyt érintő ágazati jelentőségű kérdésekben az ágazati munkáltatói érdekképviseltek (a továbbiakban: munkáltatói oldal) és az ágazati szakszervezetek (a továbbiakban: munkavállalói oldal) részvételével működő kétoldalú szociális párbeszédet folytató testület.

Az ágazati párbeszéd bizottság hatásköre

3. § Az ÁPB feladata az ágazat kiegyensúlyozott fejlődésének elősegítése, az ágazati szintű autonóm szociális párbeszéd megvalósítása, amelynek célja a megfelelő munkafeltételek kialakítása, a munkabéke megőrzése és a munkaerő-piaci folyamatok jogszerűségének előmozdítása.

4. § (1) Az ÁPB az ágazat helyzetét, fejlődését, gazdasági és munkaügyi folyamatait érintő kérdésekkel foglalkozik. Az ÁPB keretei között az ÁPB oldalai, illetve az oldalon részt vevő érdekképviseltek

- a) egymást tájékoztatják,
- b) konzultációt folytatnak,
- c) az ÁPB álláspontját, javaslatát összefoglaló nyilatkozatot adnak ki.

(2) Az ÁPB-ben e törvény rendelkezései alapján erre jogosultak

- a) kollektív szerződést, illetve egyéb megállapodást köthetnek,
- b) kérhetik a kollektív szerződés ágazatra történő kiterjesztését a társadalmi párbeszédért felelős miniszertől (a továbbiakban: miniszter).

Az ágazati párbeszéd bizottság tagsága, létrejötte, megszűnése

5. § ÁPB-t - a 8. §-ban szereplő kivétellel - a 6-7. §-ban foglalt feltételeknek megfelelő, azonos ágazatba tartozó ágazati munkáltatói érdekképviseltek és ágazati szakszervezetek hozhatnak

---

¹ Kihirdetve: 2009. VII. 6.

² Megállapította: 2011. évi CV. törvény 113. § (1). Hatályos: 2011. VIII. 1-től.

létre.

6. § (1)³ E törvény alkalmazásában érdekképviselet, illetve érdekképviseleti szövetség az egyesülési jogról szóló törvény szerint létrejött egyesület,

a) amelynek alapszabályában szereplő elsődleges célja a munkavállalók munkaviszonnyal kapcsolatos érdekeinek előmozdítása és megvédése (a továbbiakban: szakszervezet), vagy

b) amelynek alapszabályában meghatározott céljai között szerepel a munkáltatók munkaviszonnyal kapcsolatos érdekeinek védelme és képviselése.

(2) Ágazati az az érdekképviselet, amely az (1) bekezdésben foglaltakon túlmenően tevékenységét ágazati szinten szervezi és

a) munkavállalókból, illetve szakszervezetekből vagy

b) munkáltatókból, illetve munkáltatókat tömörítő érdekképviseleti szervezetekből álló tagsággal rendelkezik.

7. § (1) Az ágazati szintű szociális párbeszédben részt vehet:

a) az a munkavállalói érdekképviselet (a továbbiakban: ágazati szakszervezet), amely

aa) az adott ágazatban legalább tíz munkáltatónál, alapszabálya szerint képviselőre jogosult szervezet működtet, illetőleg tisztségviselővel rendelkezik és az e munkáltatóknál munkaviszonyban foglalkoztatott érdekképviseleti tagok létszáma eléri az ágazatban munkaviszonyban foglalkoztatottak létszámának egy százalékát, vagy

ab) legalább három munkáltatónál, ahol az érdekképviselet alapszabálya szerint képviselőre jogosult szervezet működtet, illetőleg tisztségviselővel rendelkezik, az érdekképviseleti tagok száma eléri az ágazatban munkaviszonyban állók létszámának tíz százalékát, vagy

*ac)*⁴ az Ágazati Részvételt Megállapító Bizottsághoz intézett kérelem benyújtása időpontjában azon munkáltatók működő telephelyein, ahol alapszabálya szerint képviselőre jogosult szervezet működtet, vagy tisztségviselővel rendelkezik, a megelőző öt éven belüli utolsó üzemi tanácsi választásokon a jelöltjei által együttesen megszerzett redukált szavazatok száma eléri az ágazatban munkaviszonyban foglalkoztatottak számának öt százalékát. E feltétel szempontjából figyelmen kívül kell hagyni az olyan munkáltatóknál munkaviszonyban foglalkoztatottak létszámát, ahol üzemi tanácsot, illetve megbízottat jogszabályi előírás szerint nem lehet választani;

b) az a munkáltatói érdekképviselet (a továbbiakban: ágazati munkáltatói érdekképviselet),

ba) amelynek - az adott ágazatba főtevékenysége szerint besorolt - tagjai foglalkoztatják az ágazatban munkaviszonyban álló munkavállalók legalább öt százalékát, vagy

bb) amelynek, vagy amely tagszervezeteinek legalább negyven, az ágazatba főtevékenysége alapján besorolt munkáltató a tagja.

(4) Az (1)-(3) bekezdésben foglaltakon túl az ÁPB tagja olyan ágazati érdekképviselet lehet, amely e tevékenységét legalább két éve folytatja. Az e feltételnek való megfelelést jelenti, ha

*a)*⁵ az érdekképviselést érintő jogutódlás - így különösen átalakulás, szétválás, egyesülés -, illetve

b) érdekképviseleti szövetség létrehozatala

esetén legalább egy jogelőd vagy tag érdekképviselet e tevékenységét a jogutódlás, illetve az érdekképviseleti szövetség létrejötte időpontját közvetlenül megelőzően legalább két évig megszakítás nélkül folytatta.

---

³ Módosította: 2011. évi CLXXV. törvény 181. §.

⁴ Megállapította: 2012. évi LXXXVI. törvény 68. § (2). Végre nem hajtható módosítására lásd: 2017. évi L. törvény 335. § 1.

⁵ Módosította: 2012. évi LXXXVI. törvény 68. § (19) b).

(5)⁶

(6) Az ágazati szintű szociális párbeszédben való részvétel feltételeinek elérése érdekében a munkavállalók, illetőleg a munkáltatók érdekképviselői egymással koalícióra léphetnek.

8. §⁷ A 6-7. §-ban foglaltaktól eltérően, e törvény alapján a munkáltatói érdekképviselőt megillető jogosultságokkal rendelkezik az a munkáltató vagy azoknak a munkáltatóknak az összessége, amelynél a munkaviszonyban foglalkoztatottak száma együttesen eléri az ágazatban munkaviszonyban állók létszámának nyolcvan százalékát, feltéve, hogy munkáltatói érdekképviselőt alapítására az alapító tagok legkisebb létszámára vonatkozó, külön törvény szerinti feltétel teljesítésének igazolt hiánya miatt nem került sor.

9. § (1)⁸ Legalább egy ágazati munkáltatói érdekképviselőt és legalább egy ágazati szakszervezet együttesen kérheti ÁPB létrehozását, feltéve, hogy az adott ágazatban ÁPB nem működik, illetve létrehozását 6 hónapon belül nem kérték.

11. § (1) Az ÁPB megszűnik, ha

- a) tagjai megállapodnak megszűnésében,
- b) a működési területére tartozó valamennyi ágazatot törlik a Gazdasági Tevékenységek Egységes Ágazati Osztályozási Rendszeréből (a továbbiakban: TEÁOR),
- c) az egyik oldalon valamennyi ÁPB-tag tagsága megszűnik, vagy
- d) a 8. §-ban foglalt esetben a munkáltatónál vagy munkáltatóknál foglalkoztatottak száma az ágazatban munkaviszonyban állók létszámának nyolcvan százaléka alá csökken,
- e)⁹ a 21. § (4) bekezdés a) pontja szerinti eljárás iránt kérelem benyújtására nem kerül sor.

(2) Az érdekképviselőt ÁPB-tagsága megszűnik, ha

- a) az érdekképviselőt jogutód nélkül megszűnik,
- b) az érdekképviselőt az ÁPB-ből kilép,
- c) az érdekképviselőt az adott ágazatban megszünteti érdekképviselői tevékenységét, vagy
- d) valamely, az érdekképviselőtnek minősüléshez, illetve az ÁPB-ben való részvételhez előírt feltételnek nem felel meg.

(3)¹⁰ Az ÁPB, illetve az ÁPB-tagság megszűnését az ÁRMB állapítja meg, a megszűnés az ÁRMB határozatának véglegessé válásával következik be.

Az ágazati párbeszéd bizottság működése, a tagok jogai

12. § (1) Az ÁPB tagjai - eltérő megállapodás hiányában - a következő jogosultságokkal rendelkeznek:

a) kizárólag tanácskozási joggal rendelkezik az az ágazati érdekképviselőt, amely az 1., illetve a 2. számú mellékletben meghatározott szempontok alapján nem szerzett legalább 10 pontot, ideértve azt az esetet is, ha a mellékletekben szereplő szempontok szerinti megmérettetését nem kérte;

b) döntési (szavazati) joggal rendelkezik az az ágazati érdekképviselőt, amely az 1., illetve a 2. számú mellékletben meghatározott szempontok alapján legalább 10 pontot ért el.

(2) Reprezentatív

a) az az ágazati szakszervezet, amely az 1. számú mellékletben 1-3. sorszám alatt,

---

⁶ Hatályon kívül helyezte: 2011. évi CV. törvény 129. § (1) l). Hatálytalan: 2011. VIII. 1-től.

⁷ Megállapította: 2012. évi LXXXVI. törvény 68. § (3). Hatályos: 2012. VII. 1-től.

⁸ Megállapította: 2017. évi L. törvény 334. § (2). Hatályos: 2018. I. 1-től.

⁹ Beiktatta: 2017. évi L. törvény 334. § (5). Hatályos: 2018. I. 1-től.

¹⁰ Módosította: 2017. évi L. törvény 335. § 7.

b) az az ágazati munkáltatói érdekképviselő, amely a 2. számú mellékletben 1-4. sorszám alatt szereplő szempontokra együtt legalább 10 pontot kapott.

13. § (1) Az ÁPB működését a jogszabályok keretei között maga határozza meg. Ennek keretében írásban kell megállapítani:

a) az ÁPB konzultációs és döntéshozatali eljárását,

b)¹¹ az ÁPB oldalait, illetve az egyes tagokat a 12. § (1) bekezdése alapján megillető jogosultságokat,

c) az oldalakon belüli szavazás rendjét vagy a (2) bekezdés szerinti szavazási rend alkalmazását,

d) az ÁPB szervezetét, tisztségviselőit.

Az ágazati párbeszéd bizottságban kötött megállapodások, a kollektív szerződés megkötése és hatályának kiterjesztése

14. § (1)¹² Az ÁPB

a) megállapodásokat köthet, illetve

b) kollektív tárgyalásokat folytathat kollektív szerződés létrehozása érdekében,

- a kollektív szerződés kötésére való jogosultságra vonatkozó rendelkezések kivételével - az Mt.-ben, valamint az e törvényben meghatározott szabályok szerint.

(2)¹³ Egy ÁPB-ben egy nemzetgazdasági ágra, ágazatra, al- vagy szakágazatra vonatkozóan adott szinten csak egy kollektív szerződés köthető.

15. § (1) Az ÁPB-ben kötött kollektív szerződés hatálya kiterjed a kollektív szerződést kötő munkáltatói érdekképviselő tagjára és a vele munkaviszonyban álló munkavállalókra.

(2) Az ÁPB-ben kötött kollektív szerződés az ÁPB-hez később csatlakozó munkáltatói érdekképviselőhöz tartozó munkáltatókra, illetve a velük munkaviszonyban álló munkavállalókra abban az esetben terjed ki, ha az ÁPB-hez a kollektív szerződés megkötését követően csatlakozó munkáltatói érdekképviselő nyilatkozik arról, hogy az ÁPB-ben kötött kollektív szerződéshez is csatlakozik, továbbá

a)¹⁴ a munkáltatói érdekképviselőben tag munkáltatónál működő, kollektív szerződés-kötésre jogosult szakszervezet, illetve szakszervezetek együttesen a kollektív szerződéshez való csatlakozással előzetesen egyetértenek, vagy

b)¹⁵ az a) pontban megjelölt szakszervezet hiányában a kollektív szerződéshez való csatlakozásról a munkavállalók szavaznak. A szavazás akkor érvényes, ha ezen a munkáltatónál foglalkoztatott munkavállalók több mint fele részt vesz. A csatlakozáshoz a résztvevők több mint felének igen szavazata szükséges.

(3)¹⁶ Az (1) bekezdéstől eltérően, ha az azt megkötő munkáltatói érdekképviselői tevékenysége több ágazatra (alágazatra, szakágazatra) is kiterjed, a kollektív szerződés előírhatja, hogy a 17. § (1) bekezdésében meghatározott szabályok csak az abba az ágazatba - főtevékenységük szerint - tartozó munkáltatókra hatályosak, amely szerinti ÁPB-ben a kollektív szerződést megkötötték.

---

¹¹ Módosította: 2017. évi L. törvény 335. § 8.

¹² Megállapította: 2012. évi CCXVI. törvény 15. § (1). Hatályos: 2013. I. 1-től.

¹³ Megállapította: 2012. évi LXXXVI. törvény 68. § (5). Hatályos: 2012. VII. 1-től.

¹⁴ Megállapította: 2012. évi LXXXVI. törvény 68. § (6). Hatályos: 2012. VII. 1-től.

¹⁵ Megállapította: 2012. évi LXXXVI. törvény 68. § (6). Hatályos: 2012. VII. 1-től.

¹⁶ Beiktatta: 2012. évi CCXVI. törvény 15. § (2). Hatályos: 2013. I. 1-től.

16. § (1) Ha a kollektív szerződést az ÁPB-ben több ágazati szakszervezet kötötte, és azt bármelyik szakszervezet felmondja, a kollektív szerződés akkor veszti hatályát, ha e szakszervezet részvétele nélkül a kollektív szerződés nem lett volna megköthető. E rendelkezés alapján nem illeti meg a felmondás joga a kollektív szerződéshez később csatlakozott munkáltatói érdekképviselő tagmunkáltatójánál képvisellel rendelkező szakszervezetet. Felmondás esetén a kollektív szerződés hatálya hat hónapos felmondási idő leteltével szűnik meg.

(2)¹⁷ Ha a kollektív szerződést az ÁPB-ben több munkáltatói érdekképviselő kötötte és azt bármelyikük - ideértve a kollektív szerződéshez később csatlakozott munkáltatói érdekképviselőt is - felmondja, a kollektív szerződés az Mt. 280. §-ának és 283. §-ának figyelembe vételével, csak az azt felmondó munkáltatói érdekképviselőhöz tartozó munkáltatókra nézve veszti hatályát.

(3) A kollektív szerződés hatályát veszti továbbá, amennyiben a megkötését követően bekövetkezett változás eredményeként a 14. § (5)-(8) bekezdésben foglalt feltételek egyike sem áll fenn.

17. § (1)¹⁸ Az ÁPB-ben megkötött kollektív szerződésnek a munkaviszonyból származó jogokat és kötelezettségeket, ezek gyakorlásának, illetve teljesítésének módját, az ezzel kapcsolatos eljárás rendjét érintő szabályainak hatályát az ÁPB két oldala képviselői együttes kérelmének megfelelően, a miniszter a Nemzeti Gazdasági és Társadalmi Tanácsról szóló 2011. évi XCIII. törvény szerinti országos munkáltatói és munkavállalói érdekképviselők, illetve érdekképviselői szövetségek képviselői, valamint az illetékes ágazati miniszter véleményének kikérése után, az ágazatba főtevékenység alapján besorolt munkáltatókra kiterjesztheti. Ha a kollektív szerződést nem az ÁPB-ben kötötték, a kiterjesztésre - a szerződést kötő szervezetek együttes kérelme esetén - e törvény szabályainak megfelelő alkalmazásával kerülhet sor.

(2) A kiterjesztés feltétele, hogy a kollektív szerződés aláíró munkáltatói érdekképviselőkben tag munkáltatók együttesen az ágazatban munkaviszonyban állók többségét foglalkoztassák, valamint - amennyiben a kollektív szerződést nem az ÁPB-ben kötötték - a kötő ágazati szakszervezetek között legyen legalább egy, a 12. § (2) bekezdés a) pontja szerint reprezentatívnek minősülő érdekképviselő.

(2a)¹⁹ Az (1) bekezdésben foglaltaktól eltérően, a 26. § 14. pontjában meghatározott ágazatra vonatkozó, ágazati párbeszéd bizottságban kötött kollektív szerződés hatálya kiterjeszthető a 26. § 14. pontjában említett ágazatba tartozó tevékenységet melléktevékenységként végző munkáltatónak az e tevékenysége keretében foglalkoztatott munkavállalóira, feltéve, hogy a munkáltató nem tartozik a főtevékenysége szerinti ágazatra kiterjesztett kollektív szerződés hatálya alá.

(3)²⁰ A kollektív szerződés hatálya nem terjeszthető ki, ha a kollektív szerződés jogszabállyal ellentétes, illetve az ágazatban korábban kiterjesztett és tágabb személyi hatályú ágazati kollektív szerződésben foglaltaknál kedvezőtlenebb rendelkezést tartalmaz a munkavállalóra nézve, kivéve, ha a tágabb személyi hatályú kollektív szerződés az eltérést kifejezetten megengedi.

(4)²¹ A miniszter a kollektív szerződés ágazatra történő kiterjesztési és a kiterjesztés visszavonására irányuló eljárásában hatóságként jár el. A miniszter határozatát az érintett érdekképviselő, munkáltatói érdekképviselői szervezet hiányában az az érintett munkáltató

---

¹⁷ Megállapította: 2012. évi LXXXVI. törvény 68. § (7). Hatályos: 2012. VII. 1-től.

¹⁸ Megállapította: 2017. évi L. törvény 334. § (6). Hatályos: 2018. I. 1-től.

¹⁹ Beiktatta: 2012. évi CCXVI. törvény 15. § (3). Hatályos: 2013. I. 1-től.

²⁰ Megállapította: 2012. évi CCXVI. törvény 15. § (4). Hatályos: 2013. I. 1-től.

²¹ Megállapította: 2017. évi L. törvény 334. § (7). Hatályos: 2018. I. 1-től.

támadhatja meg közigazgatási perben, amelynek jogos érdekét a határozat sérti. A bíróság a határozatot nem változtathatja meg.

Az Ágazati Párbeszéd Bizottságok Tanácsa

20. § (1) Az Ágazati Párbeszéd Bizottságok Tanácsa (a továbbiakban: ÁPBT) a miniszter és az

b) a kollektív szerződés kiterjesztéséhez szükséges, a 17. § (2) bekezdésében meghatározott feltételnek.

(4)²⁶ Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott kérdéseket illetően az ÁRMB határozatot hoz:

a) a megelőző határozat véglegessé válásától számított öt év elteltével erre irányuló kérelem esetén,

b) ha az az ágazati érdekképviselő, amelynek jogos érdekét a határozat érinti, a megelőző határozat véglegessé válásától számított három év elteltét követően kéri.

A szociális párbeszéd működési feltételei

25. § (1) A miniszter

a) támogatja az ÁPB-k szakmai programjainak megvalósulását,

b) elősegíti az ÁPB-k működésével összefüggő adminisztratív, gazdálkodási, pénzügyi, információs tevékenység ellátását,

c) biztosítja az ÁPB-k, valamint az ÁPBT működésének infrastrukturális feltételeit,

d) biztosítja az ÁRMB működését, ideértve az ÁRMB működéséhez szükséges adminisztratív és technikai feladatok ellátásának személyi feltételeit.

(2)²⁷ Az (1) bekezdésben meghatározottakra az ÁRMB 21. § (1) bekezdésének b) pontja alapján hozott véglegessé vált határozatával elismert ÁPB jogosult.

(3)²⁸ Az (1) bekezdés a) pontjában meghatározottak forrását és mértékét a költségvetésről szóló törvény az ágazati társadalmi párbeszédért felelős miniszter által vezetett minisztérium fejezetében jóváhagyott költségvetés határozza meg.

Értelmező rendelkezések

26. § E törvény alkalmazásában

1. *szociális párbeszéd*: a szociális partnerek közötti kétoldalú kommunikáció, amely magában foglalja a rendszeres információcserét, a konzultációt, a kollektív tárgyalást, megállapodások létrehozását, közös szakpolitikák kidolgozását és megvalósítását;

2.²⁹ *szociális párbeszéd bizottság*: kétoldalú - munkáltatói és munkavállalói érdekképviseltek részvételével az e törvény által előírt módon létrejött - fórum, amely működhet egy vagy több nemzetgazdasági ágra, ágazatra, alágazatra, szakágazatra, illetve a munkavállalók meghatározott csoportjaira kiterjedően; e törvény alkalmazásában magasabb szintű ÁPB-nek minősül a nemzetgazdasági ágba, illetve a kevesebb számjegyű TEÁOR-kóddal jelölt ágazatban létrejött ÁPB;

3. *megállapodás*: az ÁPB tagjai által elfogadott - különösen - állásfoglalás, ajánlás vagy cselekvési program, amely létrejöhet tárgyalás és konzultáció eredményeként is;

4. *tárgyalás*: olyan egyeztetés és vita, amelynél a döntés meghozatalának jogszabályban előírt vagy az ÁPB tagjai által előzetesen meghatározott feltétele a fórum egyetértése, azaz megállapodása. Így megállapodás szükséges

a) az ÁPB számára törvényben rögzített egyetértési jog gyakorlásához,

---

²⁶ Megállapította: 2017. évi L. törvény 334. § (10). Hatályos: 2018. I. 1-től.

²⁷ Módosította: 2017. évi L. törvény 335. § 17.

²⁸ Megállapította: 2012. évi LXXXVI. törvény 68. § (13). Hatályos: 2012. VII. 1-től.

²⁹ Megállapította: 2011. évi CV. törvény 120. § (1). Módosította: 2012. évi LXXXVI. törvény 68. § (20) a).

b) az ÁPB tagjai által előzetesen vállalt közös döntéshozatal (együttdöntés) esetén,
c) az ÁPB ajánlásának vagy javaslatának megfogalmazásához a döntéshozatalra feljogosított szerv vagy személy számára,

d) kollektív szerződés kötéséhez (kollektív tárgyalás);

5. *konzultáció*: a szociális párbeszéd során folytatott, tárgyalásnak nem minősülő véleménycsere, az álláspontok érdemi megvitatása; konzultáció esetén megállapodás hiányában is dönthet az arra feljogosított szerv vagy személy;

6.³⁰ *szociális partnerek*: a munkáltatói, illetve munkavállalói érdekképviselő, valamint érdekképviselői szövetség;

7. *fórum*: az Ágazati Párbeszéd Bizottság, a Rehabilitációs Párbeszéd Bizottság;

13.³¹ *tágabb (általános) hatályú kollektív szerződés* a szélesebb munkavállalói körre kiterjedő kollektív szerződés, így tágabb hatályúnak minősül az Mt. 276. § (5) bekezdésében említett kollektív szerződéseknel a munkáltatói érdekképviselő tagmunkáltatóinak munkavállalóira kiterjedő hatályú, ezeknél pedig a miniszter által ágazatra (szakágazatra, alágazatra, nemzetgazdasági ágra) kiterjesztett hatályú kollektív szerződés;

---

³⁰ Megállapította: 2012. évi LXXXVI. törvény 68. § (14). Hatályos: 2012. VII. 1-től.

³¹ Beiktatta: 2012. évi CCXVI. törvény 15. § (7). Hatályos: 2013. I. 1-től.